

še peticije za podporo združništva, zavarovanje in za sestavo davčnih cenilnih komisij.

Pišek proti odprtju mej iz: Konjic, Sv. Kunigunde na Pohorju, Hoč, Hajdina.

Roškar proti odprtju mej iz krajev: Križevci, Mozirje. Za starostno zavarovanje iz kraja: St. Ilj v Slov. gor.

Druge došle peticije je poslanec Roškar vložil že pretekli teden, kakor smo poročali.

V ponedeljek dne 18. t. m. se je začela seja ob 3. uri popoldne.

Poslanec Pišek in tovariši so stavili nujni predlog, da naj država hitro pride na pomoč pogoreleem v Bukovcih, kjer je dne 15. t. m. upepeli grozovit ogenj osmim posestnikom poslopja in imetje. Poslanec Slovjenskega kluba so bili v imenu kmetov naprošeni, da storijo za nje potrebne korake.

Poljski prosti socialist Breiter je stavil predlog, da se seja prekine in za 6. uro zvečer skliče izredna seja, v kateri se naj razpravlja o dogodkih na vseučiliščih, osobito v Gradcu. Ker je v začetku ponedeljkovih sej navadno le malo poslancev navzočih, mislijo liberalci, da dobijo večino za Breiterjev predlog. Toda spodletelo jim je, predlog je bil odklonjen.

Potem se je nadaljevala razprava o podpori rezervistom in invalidom.

Predlog za podporo rezervistom in invalidom je poslanska zbornica soglasno sprejela.

Pri nujnem predlogu Schraffela za podporo vinogradnikom se je oglasil k besedi tudi poslanec dr. Korošec. Izvajal je v svojem govoru, kako stoje vinogradniške razmere na jugu, osobito na Sp. Stajerskem. Zahteval je brezobrestna posojila za opustošene vinograde v večji meri, nego dosedaj, odpis starih brezobrestnih posojil in odgoditev vračevanja, zahteval več strokovnega pouka v vinogradništvu, posebno v vinogradniškem združništvu, nižje cene za galico in žveplo, stavbo uzornih klet, vinski zakon za Ogrsko ter slovenske kletarske inšpektorje.

V imenu Slovencev je govoril še tudi zelo stvarno in poučno dr. Hočev. Tudi dr. Ploj se je oglasil in v lepi slogi s celjskim Markhom hvalil deželo, koliko da stori za vinogradnike.

Dr. Korošec je potem še enkrat povzel besedo ter popravil izvajanja Markhlova — in s tem seveda tudi Plojeva — ter pribil tudi dejstvo, da se pri razdeljevanju trti iz javnih trsnic proti gospodi drugače ravna kakor proti kmečkim, posebno majhnim posestnikom.

Poljedelski minister dr. Ebenhoch je med drugim odgovarjal tudi na izvajanja dr. Koroševa ter omenil, da ima Ogrska že izdelan načrt za vinski zakon, ki je celo mnogo strožji nego naš avstrijski. S tem bo našim vinogradnikom zelo mnogo pomagano in klevetanje Narodne stranke in liberalnih listov, da so naši poslanci z glasovanjem za nagodbo škodovali kmetu, bo začelo tudi liberalcem samim presedati.

Politični ogled.

Mala politična naznanila.

Dne 14. maja: Danes se je z velikim sijajem otvorila velika češka jubilejna razstava ob navzočnosti nadvojvod Karla Franca Jožefa in Fr. Ferdinanda. — Predsednik državnega zbora, dr.

dedna od očeta na sina, če tega ni bilo, na sorodnika, in vsak grof, oziroma plemič, si je zdaj prizadeval, kolikor mogoče ozemlja spraviti pod svojo oblast, ker si je s tem zvišal dohodke, moč in čast. Tako je ves gornji in spodnji Stajer bil prišel pod vladno nekaj grofov, ki so jim rekali Travngavci. Tudi v marki ob Dravi je tedaj vladal neki sorodnik imenovan grof, in ta je po smrti marko zapustil onemu Travngavcu, ki je imel gornji in srednji Stajer. Tako so zdaj bili ti trije deli naše dežele združeni ter se zvali Stajersko, in tako je tudi Jarenina prišla k Stajerski. Mejni grof Stajerski je bil podložen bavarskemu vojvodi; 1180 pa se je Stajerska od Bavarske odcepila in povzdignila v posebno vojvodino, podložno neposredno nemškemu cesarju. 1192 umre zadnji Travngavec moškega rodu in vojvodino Stajersko dobi po testamentu vojvoda avstrijski, kojega dežela je ležala v sedanjem Gornjem in Spodnjem Avstrijskem in se zvala Avstrija; bil je novi vojvoda rodu Babenbergovcev. Stajerska je bila prva dežela, ki je pristopila k Avstriji ter povečala jedro sedanje veldržave. 1246 umre zadnji Babenbergovec. Stajersko je cesar dal upravljati po namestnikih, ali dežela je čutila, da je brez pravega vladarja. Močnejši, zlasti plemiči, so se polasčevali imetja slabejših in tirjali desetino in davke, do kojih niso imeli pravice. Da se zopet naredi red v deželi, je gosposka izvolila češkega kraljeviča Otokarja za vojvodo, ki jo je pa že čez eno leto moral odstopiti Madžarom. Toda Stajerci z madžarsko vlado nismo bili zadovoljni in deželo zopet ponudili Otokarju, ki jo je, premagavši Madžare, tudi dobil.

(Dalje prihodnje.)

Weiskirchner, je odklonil od nemškega cesarja mu podeljeni pruski kronski red III. razreda ter red poslal nemškemu poslanstvu nazaj. Red je prenehal za predsednika državnega zbora. — Na zagrebškem vseučilišču je vzel dosedaj 1079 dijakov odpustnice.

Dne 15. maja: Cesar se tudi letos osebno udeleži jesenskih manevrov, ki bodo meseca septembra. — Cesar bo obiskal praško razstavo meseca junija in bo ostal tam tri dni. — Ogrski minister Košut snuje novo stranko, koje program je baje cesar že potrdil. — Širi se vest, da je afganistanski emir umorjen.

Dne 16. maja: Na Moravskem nameravajo ustanoviti „Ciril-Metodovo akademijo“. Avstrijski slovanski duhovniki bodo lahko napravili tam doktorat. — Cesar je sprejel dands dopoldne v posebni avdijenci francoskega poslanika Robierja. Robier je čestital cesarju k jubileju v imenu cesarske vlade in predsednika. — Delegacije bodo sklicane šele na jesen, ker imata sedaj avstrijski in ogrski državni zbor preveč posla. — V Haukavu na Kitajskem se je prilo 5000 delavcev, takozvanih kulijev, ki so oplamili trgovine. Iz Vrhana so došli vojaki, ki pa še niso mogli napraviti miru.

Dne 17. maja: Danes dopoldne se je vršilo pod predsedstvom zunanjega ministra Aehrenthala ministrsko posvetovanje, da se določi skupni proračun. — Deželna zveza čeških trgovskih društev sklicuje na 7. in 8. junija shod slovanskih trgovcev iz vseh slovanskih dežel v Pragi. — V dalmatinskem mestu Dubrovniku se je vršil danes dopoldne pod milim nebom velikanski protestni shod proti madžarski strahovladi.

Dne 18. maja: Cesar je zopet zbolel na lahkem nahu. Zato so bile danes odpovedane vse splošne avdijence. — V Inomestu je prišlo včeraj do velikih pouličnih izgrediv, radi česar se je moralo vseučilišče zatvoriti. — Njemajšnje ministrsko posvetovanje ni imelo nobenega uspeha, ker se ni doseglo sporazumljenja niti glede sklicanja delegacij niti v vprašanju zvišanja častniških plač. — Mafi morilec gališkega namestnika je izpuščen iz zapor, ker ne verjame preiskovalni sodnik njenim izjavam, da je nagovorila svojega sina, naj namestnika umori.

Dne 19. maja: Predsednik avstrijske delegacije dr. Fuchs je povabil člane avstrijske delegacije za petek k pogovoru. Gre se za povišanje častniških plač in sklicanje delegacij. — Na dunajskem tehniškem vseučilišču so danes zopet napadli svobodomiselni dijaki katoliške in prišlo je do hudih pretepov. — V Petrogradu na Ruskem so zaprli 60 dijakov in dijakinj. Odkrili so dalekosežno zaroto.

Razne novice.

* **Odlikovanje.** Č. g. Anton Sijanec, župnik v St. Juriju v Slov. gor., je imenovan kn. šk. lavantinskim duhovnim svetovalecem.

* **Slovenski kmečki zvezi** je daroval preč. g. dekan Hrastelj v Konjicah mesto venca na grob župnika Lednika 10 K. Rodoljubi, posnemajte!

* **S. K. S. Z.** za Stajersko so darovali gg.: Franc Koser, Juršinci, v spomin cesarjevega jubileja 1 K.; Katinka Blumer, Trst, 2 K. Rodoljubi, rodoljubkinje, spomnite se ob vsaki priliki S. K. S. Z.

* **Poslanec Pišek** je izposloval pri južni železnici, da vozi od prvega tega meseca vlak, ki je odhajal dosedaj iz Maribora ob 1. uri 40 minut pop. v Ptuj samo ob nedeljah, vsak dan. To je velike važnosti za postaje Hoče in Račje, ki niso imele popoldne zveze, odkar se je odpravil mešani vlak. S tem je tudi ustrezno občni želji prebivalstva ob progi južno od Maribora.

* **Upravna Sotla.** Stajerski deželni odbor je napravil načrte za uravnajo; hrvaška deželna vlada, ki ima napraviti načrte za gornji del Sotle, ni še izvršila svojega dela. Pričakovati je, da se to kmalu zgodi, da se potem more delo pričeti. V stvari je že opetovano posredoval državni poslanec dr. Benkovič.

* **Poslanec Pišek** in tovariši so stavili v zbornici nujni predlog za pogrebce v Bukovcih, ker so bili od kmetov v to naprošeni. Vsled tega je bil zelo razburjen dr. Ploj in je pretil z ožigom, čeprav bi moral biti vesel, da se tudi drugi poslanci brigajo za njegove volilce. Saj vendar več besed več izda! Dr. Ploj se pritožuje, da se drugi poslanci vmešavajo v njegov okraj. Vprašamo pa ga, kolikokrat se on vmešava v druge okraje? Ali se spominja še pred kratkim članka v besnoliberalni „Domovini“, kjer se Ploj povzdiguje, Roškar pa ponižuje, in gre se za Roškarjev volilni okraj? Če kmetje potrebujejo pomoči, bodo naši poslanci prišli na pomoč, in naj se potem jezi nad tem tudi dr. Ploj!

* **Zakladov ni.** Politična oblast nam naznanja, da so se pripetile v zadnjem času vnovič v večjih slučajih sleparije takozvanih zakladnih iskalcev (Ev-tierro) v Španiji.

* **Slovenski kmečki delavci!** V naši državi se namerava upeljati starostno zavarovanje. Poslanci kmečkih strank so izrazili zahtevo, da se to zavarovanje raztegne tudi na kmečke delavce. Kako dobro bi torej bilo, da bi se tudi kmečki delavci oglasili v našem listu ter povedali svoje mnenje in svoje

želje! Poznati se nam je treba med seboj, potem bo tudi zaupanje med nami še večje.

* **Prošnje** za dopust ob času žetve aktivnih vojakov se ne smejo vlagati naravnost na okrajno dopolnilno poveljstvo, št. 17 v Ljubljano, kakor se to zdaj godi, ampak županstva jih imajo predkladati svojim pristojnim okrajnim glavarstvom, ker jih mora sicer okrajno dopolnilno poveljstvo pošiljati na okrajna glavarstva in se s tem mnogo časa zgubi, da postanejo take prošnje vsled tega brezpredmetne. Stariši, ki žele imeti sina za časa žetve doma, imajo tozadevne prošnje vlagati pri svojih županstvih, ta pa jih predlože okrajnim glavarstvom.

* **Slovenske tiskovine.** Več let so zahtevali župnjski uradi slovenskih tiskovin za cepljenje koz. Pošiljali so se vedno le samo nemški „Ausweis“ z opombo, da ni drugih na razpolago. Letos je okr. glavarstvo v Konjicah poslalo v prvič slovenske „Izkaze“, kar je vse hvale vredno. Da bi le kmalu pošle vse nemške tiskovine za mesečne izkaze mrličev. Dokler slovanskih ne dobimo, ne rabimo nikakih tiskovin.

* **Stajerske Slovence ob meji kamniškega okraja** vabimo, da pohite na praznik Kristusovega Vnebohoda dne 28. maja v Kamnik in bližnje Mekinje, kjer se vrši slavnost blagoslovljenja nove zastave ondotnega „Slov. katoliškega izobraževalnega društva“. Slavnost bo velikanska, pravi ljudski tabor. Obiščimo torej tudi stajerski Slovenci svoje brate! Zbirališče slavnostnih gostov bo ob pol 9. uri dopoldne pred kamniškim kolodvorom, nakar se z godbo in zastavami na čelu podamo skozi Kamnik v Mekinje. Na slavnosti govori drž. poslanec dr. Krek. V četrtek na svidenje v Kamniku in Mekinjah!

* **Slovenski junakoviči v Gradcu.** Slovenski liberalni dijaki, ki se zbirajo sedaj v društvi Tabor in Triglav in ki havzirajo v domovini z znanimi društvi Prosveta, Bodočnost itd. so se tudi izrekli za profesorja Wahrunda, ki je v govorih in spisih poniževal katoliško vero in cerkev. In zelo pogumno so uprizorili slovenski Taboriti to izjavo! Zborovali so po § 2 zborovalnega zakona. Zraven je smel le tisti, kateremu so dali vabilo in o katerem so tedaj že zanaprej vedeli, da se bo „navdušil“ za svobodo učenja, kakor je izvršuje profesor Wahrund. Za svobodo se navdušujejo, v istem hipu pa omejujejo svobodo govora in udeležbe s § 21. Živel liberalni junakoviči v Gradcu, ki skrbijo tako dobro za smeh po domovini!

* **Dijaški izgredi na Dunaju.** Zadnjo soboto dne 16. t. m. so liberalni nemški, slovenski in judovski dijaki na vseučilišču na Dunaju pretepli katoliške dijake. Sovražijo katoliške dijake, ker se ostali zvesti veri svojih očetov. Skrajni čas je, da se katoliško ljudstvo z vso silo otrese liberalizma, kjerkoli se še nahaja. Drznost liberalcev bo postajala vedno večja, če se jim ne postavimo v bran. Katoliško ljudstvo, na krov!

* **Liberalni dijaki proti kmetom.** V uvodnem članku opisujemo izgrede liberalnih dijakov v Gradcu proti kmetom. Kakor izvemo iz nadaljnjih poročil, bil je katoliški dijak, ki bi moral biti promoviran doktorjem prava, tajnik katoliške nemške kmečke zveze in da je kmete povabil k svoji promociji. A liberalci so jim zabranili vstop. Vsak židov, vsak tujec sme k takim slavnostim, le katoliški kmet ne sme, čeprav s svojimi davki plačuje vseučilišča. Dijaki v Gradcu so metali v kmete tudi gnjila jajca. Zmerjali so kmete s psom: bagaža. Govorili so proti kmetom zaničljivo in sedaj tudi liberalni listi pišejo skrajno razžaljeno o kmetih. To je nečuvstvo! Kako dolgo še bodo trpeli kmetje tako ravnanje proti svojemu stanu? Kako dolgo še bodo trpeli nasilstva liberalcev? Kako dolgo še bodo trpeli celo liberalne liste v svojih hišah? Kdor je mož, kdor spoštuje svoj stan, mora vendar enkrat priti do spoznanja, da kmet ne more imeti z liberalizmom nobene zveze!

Mariborski okraj.

m **Mariborski slovenski srednješolci** prireče v nedeljo, dne 24. majnika gledališko predstavo v korist dijaške kuhinje v Mariboru. Uprizori se veseligr „Učenjak“, ki jo je spisal dr. Fr. Detela. Med dejanji svira dijaški orkester. Z ozirom na dobri namen predstave se pričakuje obilne udeležbe. Vstopnina je običajna, začetek ob 8. uri zvečer.

m **Poletni tečaj** za vinogradništvo in sadjarstvo se bo vršil na vinarski in sadjarski šoli v Mariboru v času od 15. do 20. junija t. l. Natančneje o tem tečaju se nahaja med naznanili.

m **Poroča.** V soboto, dne 16. t. m. poročil se je v tukajšnji frančiškanski cerkvi profesor glasbe na tukajšnjem c. kr. učiteljskem, gospod Emerik Beran, z gospico Marico Podobnik-ovo, nadučiteljevo hčerjo. Poročil ju je pred okusno okrašenim in krasno razsvetljenim velikim altarjem gospod o. Valerijan. Kot prič sta prisostovala nevestin brat in ženinov sorodnik; tudi starši poročencev so bili navzoči. Pri vstopu v cerkev zapeli so gg. učiteljsčniki pod vodstvom glasbenega učitelja gospoda H. Družoviča od ženina uglašeni slovenski slavošpev, ki se je bil prvokrat pel pri blagoslovljenju novozgajenega učiteljsča. Na to je g. Družovič na orgljah sviral prekrasno skladbo „Elsas Brautzug zu Mün-

ster" iz Richard Wagner-jeve opere „Lohengrin“. Po končani poroki zapeli so gg. učiteljski Gluckovo skladbo „Gebet“ (molitev). V cerkvi se je bilo zbralo mnogo občinstva, na koje so resnost svetega opravila in prekrasno petje ter mojstersko dovršeno orgljanje tako mogočno uplivali, da ni bilo čuti sicer običajnega šepetanja; vladala je sveta tišina, kar je tudi prav. Novoporočencema želimo tudi mi: Da bi bilo srečno!

m. Dijaški kuhinji v Mariboru so darovali sledeči p. n. dobrotniki in dobrotnice: Posojilnica v Konjicah 30 K; Hranilno in posojilno društvo v Ptuj 100 K; Matek, c. kr. profesor 10 K; gospa prof. Matek 10 K; Zamuda Alojzij, kaplan 8 K; za kruh sv. Antona (Ljutomer) 2 K; posojilnica v Slatini 20 K; Čížek Alojzij, mestni župnik 5 K; Izabela pl. Pichel-Gamsenfeld, namesto venca na grob t. č. gosp. Rešeka 20 K; Anton Sok (sodnijska poravnava) 10 kron; dr. Fr. Voušek, višji sodnijski nadsvetnik 10 kron; Hranilnica in posojilnica v Šmarji 80 kron; Lenart, nadžupnik 50 K; posojilnica v Slov. Bistrici 50 K; Lončarič Jože, kaplan 10 K; Čížek Jož., dekan 10 K; Hrastelj Franc, dekan v Konjicah, mesto venca na grob župnika Lednika 10 K. Vsem dobrotnikom in dobrotnicam stotero Bog plati!

m. Nesreča. V sredo, 13. t. m. se je med Spielfeldom in St. Iljem smrtno ponesrečil nek popotnik, ki je vozil z avtomobilom. Solarji iz Spielfelda so metali v avtomobil kamenje in en mož je skočil dol, ko je bil voz v polnem tiru, ter je padel tako nesrečno, da je v četrtek 14. maja v Spielfeldu umrl. Vzrok te nesreče je gotovo liberalna vzgoja otrok.

m. Blizu Maribora proti severu je občina, katero so Slovenci po mnogoletnem hudem boju dobili pri občinskih volitvah pred nekaj leti v svoje roke. Ta občina — ime še danes ne navajamo — je najvažnejša postojanka naša; treba bi torej bilo za njeno brambo odločnih značajnih mož. Županom te po širni Sloveniji znane občine, se je izvolil mož, ki se kaže in dela v slovenski družbi najhujšega narodnjaka, ki je igral nekdanj v naši politiki precejšnje uloge. Bratec je z vsemi „visokimi“ liberalnimi dohtarji od Narodne stranke, dasiravno si sam vsled ugleda ne upa nastopati kot njen pristaš. Če pa pride k našim, pa je najvernejši pristaš S. K. Z. A ta gospod župan, ki je v sreči pri Narodovcih, je tudi kaj rad med najzagrizenejšimi sovražniki našega naroda. Pridno zahaja v njihovo zbirališče, tam pomaga peti „Wacht am Rhein“, tudi s „Heil“-klici ne stedi ob takih prilikah. Naročene ima poleg „Narodnega Lista“ same nemške liste. On pa je tudi zanesljiv od neke podružnice „Südmarke“ že dokaj časa! Evo dokaza! Bil sem po opravih pred kratkim v trgu S. Tam sem našel v neki gostilni na družbo nemških „buršev“, ki so agitirali po hišah za „Südmarko“. Nekemu Nemcu so čitali, kdo je vse ud „Südmarke“ v okrožju te njene podružnice. In čujte: med drugimi je burš čital tudi ime našega župana! To je skandal! Slovenski župan, mož, ki bi rad imel različne „šarže“ v naši politiki, on, ki ima vedno polna usta narodnost pri kozarcu vina, ta narodnjak je član, že večletni član Südmarke, ki bo v njegovem očjem kraju že skoraj zadavila zadnjega slovenskega kmeta! Trikratni tužen skandal! Če treba, povemo prihodnjič ime.

..... slav.

m. Ruška koča pri Sv. Arehu na Pohorju se je ta teden otvorila ter je z jedili in pijačami izborna preskrbljena. Prijatelji slov. planin! Hajd na planine!

m. Slivnica. Naša postaja se bo baje začela že prihodnji mesec staviti.

m. V slovenjebistriškem okraju je okrajni šolski svet ukrenil, da so se velike počitnice na šolah v Spodnji in Gornji Polskavi in na Črešnjavcu preložile na čas od 1. septembra do 1. novembra. Kar kmečko prebivalstvo zelo odobrava. Gotovo se bodo za enako ugodnost v najkrajšem času oglasile vse ostale župnije v okraju. Potrebno je, da vložijo prošnjo krajni šolski sveti in isto obenem vsi občinski predstojniki s pečatom podkrepijo. Ugodil se vsem!

m. St. Lenart v Slov. gor. Schulvereinska šola. V nedeljo dne 10. maja t. l. je pripravilo Slov. kat. pol. društvo za šentlenarski okraj v gostilni g. Arnuša shod, katerega se je večina kmetov iz okolice udeležila. Predsednik društva g. dr. Fran Tiplič je otvoril shod ter lepo razmotrival vprašanje, kako vzgajati kmetski naraščaj. Ko je v svojem govoru omenil tudi, da nameravajo šentlenarski Nemci ustanoviti popolnoma nemško šulferajnsko šolo ter da že love okrog kmetov, viničarjev in delavcev podpise za to nepotrebno šolo, bili so vsi zborovalci nad tem hudo ogorčeni. Dr. Tiplič pravi med drugim: Nikomur izmed nas ne pade na um, da bi napovedal boj nemškemu jeziku. Nam se gre le za to, kaj se bodo naši otroci v taki šoli naučili! Prepričani smo, da ničesar! Vsakomur je znano, s kakim strahom in jokom grejo navedno prve dni otroci v šolo, če je učitelj tudi prijazen z njimi in če govori v njim razumljivem domačem materinskem jeziku. S koliko večjim strahom bo še le zahajal slovenski otrok v nemško šolo, ako ga bo nagovoril učitelj v njemu nerazumljivem, tujem, nemškem jeziku! To nespornost med učenci in učiteljem pa bodo ostale celo dobo šolskega poduka. Naslednji tega nespornost pa so ti le: Slab napredek pri učenju v vsakem oziru; naši otroci bodo v dobo razvoju zastali. Ko bodo zapustili šolo, pa ne le, da ne bodo znali nemški, ampak znati ne bo

do niti tega, česar jim je kot poznejšim gospodarjem neobhodno potrebno, bolj potrebno kot pa nemški jezik. Kratko rečeno, znati ne bodo sploh ničesar. Taki so v obče uspehi nemških šulferajnskih šol. Imamo že več takih šol na Stajerskem. In kako delajo ti gospodje? Res je sicer, da se postavi šola za šulferajnski denar, res, je tudi, da takomenovani šulferajni kaki dve do tri leta sam vzdržuje te šole, toda ko pa mine ta doba, potem pa se naprosi deželni odbor, da naj vzame isti tako šolo pod svoje varstvo. In to se je dosedaj še tudi vselej zgodilo. Nemške učitelje mora plačati dežela, (deželne doklade se zopet zvišajo), vse drugo pa morajo plačati slovenski posestniki. Kakšni bodo učitelji na šulferajnski šoli, si lahko vsak misli. To ne bodo sinovi našega kmeta, ampak privandri tuji, Nemci in najhujši sovražniki slovenskega ljudstva. Kot taki pa tudi ne bodo imeli ljubezni do slovenskih otrok. Vcepili jim bodo sovraštvo do domače grude, sovraštvo do slovenske zemlje in do slovenskih prebivalcev ter vzgojili iz njih material za razne fabrike po mestih. Našim otrokom se bo porodila želja za tujino, zapustili nas bodo naši lastni otroci ter šli raje služiti v mesta in tovarne. Se eno nalogo bodo imeli ti privandri nemški učitelji in sicer nalogo, zadušiti vsak verski čut v srcih naših otrok. Tudi kmetje so povedali svoje misli o šulferajnski šoli. Nazadnje se je predlagala primerna rezolucija, za katero so glasovali vsi navzoči zborovalci.

m. Šentlenarski okraj. Dobre ceste so važne in potrebne za ugoden razvoj kmetijstva in gospodarstva vseh stanov na deželi. Najvažnejša naloga okrajnih zastopov torej je, poskrbeti za dobre ceste v okraju. Spoznavši to svojo nalogo se trudi okrajni zastop šentlenarski v Slov. gor. že več let, da zadosti ti svoji dolžnosti. V teku tega četa se ne bodo samo popolnoma dokončala dela na vseh treh v tem okraju novih cestah, temveč se prične delo tudi drugod; delo se mora v zgoraj imenovanem okraju ne pretrgano nadaljevati, dokler ni ustrezno vsem opravičenim zahtevam prebivalstva glede cest, — kar se je dovolj dolgo od strani merodajnih oseb zanemarjalo. Družba tamkajšnjih narodovcev, kateri se za naše ljudstvo ni ničesar dobrega storila, predbaciva v celjskih advokatskih (!) listih sedanjemu okrajnemu odboru, da ne izpolnjuje svoje naloge in ne skrbi zato, da bi se zidala cesta iz Senarske k Sv. Antonu, in tudi druge v okraju potrebne ceste. Kakor pa zremo, so napadi te družbe celo navadna, zvito hudobna laž, s katero hočejo razdirati slovo med predstvalci okraja, in doseči svoje spletkarske hudobne namene. V dokaz te neresnice bodi povedano, da je okrajni odbor št. lenarski storil vse potrebne korake za zidanje vseh nadaljnjih cest, za katere se je prosilo, tako v prvi vrsti tudi za senarsko-antonjevsko cesto. Zastopnik in odbornik okraja Roškar je z vso odločnostjo že ponovno zahteval pri stavbinskemu uradu v Gradcu, da se pošlje kar najprej inženir in napravi potrebne načrte. Obljubilo se mu je, da se tamu gotovo ugodil še to spomlad. Ako se pa dosedaj od merodajnega činitelja dana beseda ni izpolnila, to nikakor ni krivda okrajnega odbora. Okrajni odbor, oziroma zastop, je sezidal v kratkih letih tri nove ceste brez vsakega opomina in pomoči narodovcev, sezidal bode tudi druge potrebne ceste brez njih!

m. Za porotno zasedanje, ki se začne dne 9. junija t. l. v Mariboru, so določeni ti-le porotniki: Glavni porotniki: Martin Mužek, hišni posestnik, Ludvik Sabukošek, slikar in hišni posestnik, Alojz Weis, gostilničar in hišni posestnik, Vencel Vanek, dimnikarski mojster; Janez Cvilak, hišni posestnik, vsi v Mariboru. Iz mariborskega okrajnega glavarstva: Matija Schuhmann, posestnik v Lormanjih; Anton Mesarič, gostilničar v Selnici; Jožef Serneč, pos. v Selnici; Jan. Kramberger, pos. v Kaniži; Fr. Pahernik, gostilničar in mesar pri Gor. Sv. Kunčoti; Janez Dvoršak, posestnik v Rošpahu; Mihael Jernej, posestnik v Rošpahu; Janez Ferlinec, posestnik v Svičini; Peter Kolnik, posestnik v Studencih; Jožef Nekrep, tesarški mojster v Studencih; Janez Serneč, pos. v Lobnici; Karol Autor in Ant. Oder, gostilničarja pri Sv. Lovrencu nad Mariborom; Al. Riedl, posestnik v Pobrežju; Franc Krule, gostilničar v Slov. Bistrici; Janez Hrastnik, posestnik v Spod. Polskavi. Iz mesta Ptuj: Jožef Firšt, veleposestnik in Ignac Rožman, hišni posestnik; Guido Högenwarth, trgovec na Spod. Pobrežju. Iz okraj. glavarstva Ljutomer: Karol Wirth, hranilniški knjigovodja v Ljutomeru; Jožef Čagran, posestnik v Slabotinčih; Jožef Rajh, posestnik v Jamni. Iz okr. glavarstva Slovenjgradec: Janez Bauer, trgovec v Maribergu. Nadomestni porotniki: Jožef Baumeister, agent; Nestor Frohm, zastopnik; Franc Gert, meddar; Ignac Halbärth, veleposestnik; Franc Janšek, trgovec; Karol Jellek, gostilničar; Karol Kržižek, hišni posestnik; Jožef Kregar, trgovec s pohištvom; Albert Lončar, hišni posestnik, vsi v Mariboru.

m. Kmetijska zadruga v Jarenini ima v nedeljo dne 24. t. m. po večernicah svoj redni občni zbor z navadnim veporedom.

Ptujski okraj.

p. Ptuj. Osebnost. O. kr. okrajnemu glavarstvu ptujskemu je prideljen okrajni komisar g. Rudolf Rehneht. Pri zadnjem naboru v ptujskem okraju so izmed vseh poklicanih potrdili v vojaške 33%, to je tretjina nabornikov. To veliko število de-

la vso čast slovenskim fantom. — Konkurz napovedali so na Ptuj: trgovec M. Wegschneider v Bismarckovi ulici in gospa Gassner, trgovina galanterijskega blaga na minoritskem trgu. — Nova justična palača. Mesto Ptuj začne v kratkem zidati velikansko poslopje in to na mestu sedanje takozvane male vojašnice, katere je že več let sem občinska last. Ker bo radi novega poslopja treba podreti več sosednih hiš, katerih nakup bo stal seveda velike svote, se vse čudi, kako da more majhno mesto Ptuj postaviti zaporedoma tako velikanske hiše in zavode. Davkoplačevalci imajo pač pravico molčati in plačevati, za vse drugo skrbijo mestni očetje. — Zvesta v življenju in smrti sta si bila poltretje leto stara dvojčka postrežčka Dolinšek na Ptuj: umrla sta oba na isti bolezni v teku 3 dni. — V Ptuj razsaja med otroci skrlatica in ošpički. — Razne uime pritiskajo letos poljedelca tako hudo, da se je bati zelo slabe letine. Velika vročina v celim maju, zlasti pa silni veter sta napravila na vseh nasadih, posebno še na sadnem drevju, neizmerno škodo. Trate so začele rujaveti in se sušiti, žita ne morejo naprej. V noči od minule sobote do nedelje je sicer padlo nekoliko deža, ki pa je samo malo ohladilo hudo vročino. Sedaj pritiska suša dalje. Posebno usodepolna uima so pa letos neštevilni tropi gosenic; na mnogih krajih, so na drevju objedle zadnji list, da so draveza gola, kakor po zimi. Tudi hrošči uničujejo zelenjad. Ubogi kmet!

p. Sv. Marko niže Ptuja. V petek popoldne ob 2. uri je divjal v sosedni občini, v Bukovcih, strašen požar, ki je pokončil poslopja osmim posestnikom. Pri gašenju in reševanju so se opekli štiri osebe, izmed teh eden zelo nevarno, da so ga morali peljati v ptujsko bolnišnico. Zgorela je tudi ena krava in tri svinje. Požrtvovalnosti ljudi se je zahvaliti, da ni še več hiš zgorelo. Prišli so namreč od vseh strani in so pridno pomagali. Na lice mesta ste takoj prispeli novošajnska in stojnska brigadnica. Potem sta se še pripeljali dornovska in možgajska požarna bramba. Zažgal je 4letni deček, ki je zakuril listje. Starši, pazite na otroke!

p. Sv. Barbara v Haložah. Sprejmite nekaj novic. V vinogradih letos lepo kaže. Da nas ljubi Bog obvaruje toče, bode bogat vinski pridelek, ker so trsi s kaverniki preobloženi. Tudi sadje je lepo ocvetelo, le tupatam mu delajo črvi kvar, ponekod pa gosenice objedavajo drevesa. — Naši Stajercijanci so jo dobili po nosu; hudomušnež je Kosija. Pajerja in Gnileška v „Stajercu“ zdelal, da se nismo mogli dovolj nasmejati, ko smo brali, da so ti gospodje „klerikalni podrepniki“ postali, ki si žele priti do farovskih skled in zato agitirajo za Zvezo, tako da so celo na spovedne listeke pozabili. Menda se je uredništvu ptujске krote zmešalo v glavi — od same farovške gonje, da ne ve več razločevati prijatelja od sovražnikov! — Dne 16. maja smo imeli slovesno prvo sveto obhajilo na naši šoli, kjer so naše vrle in verne učiteljice vzgledno sodelovale in je novi gospod učitelj vodil cerkveno petje. Lepo je, če šola deluje v lepi slogi s cerkvijo pri verski vzgoji mladine. — Ljudje si žele radi paše tudi jesenskih počitnic — občine naj se zganejo, krajni šolski svet pa naj zbere prošnje, brez kolekov! — Za polletno oproščenje otrok, da se ognemo stroškom. — Kar se tiče cerkvene hiše, ki je postala vsled popustljivosti prednikov zdaj generalov hlev, bomo stvar izbojevali do konca, čeprav je z večino 5 glasov proti 4 bilo sklenjeno, da cerkev nima več pravice do mežnarije v stari šoli, niti kaplan do kleti; mi hočemo staro pravico, ne milosti, ki se nam vsak čas odtegne, in farani so zidali poslopje, ne pa sedaj vladajoči varošani, ki se zadnjič šopirijo. Nov odbor bo drugače naredil, ne bo ljudstvo več tarnalo. Združite se dobromiselnosti v naših društvih, proč od liberalcev in nemčurjev! Sirite „Gospodarja“ in „Naš Dom“! Če se prideta Linhart ali dr. Koderman iz Celja, pokažite jim vetra bolj glasno ko zadnjič, da vas ne bodeta sramotila radi prepričanja!

p. Velika nedelja. Javen ljudski shod Narodne stranke pri Veliki nedelji dne 10. t. m. je bil zares čez vse klaverno, kar je priznal sam urednik Spindler v svojem listu. Ravno 20 Narodovcev iz vseh mogočih krajev: iz Celja, Ormoža, Središča, Sv. Lenarta, Ivanjkovec; iz domače župnije so bili le: 5 učiteljev, ki pa morebiti niti niso vsi pristaši Narodne stranke. Veselič in vodja Stajercijancev Franc Škerlec iz Vičaneč. Velikonedeljski ne maramo za Narodno stranko; udeležba je bila tako pičla, da se je gostilničar izrazil, da tako malo ljudi še nobeno nedeljo ni imel. Gospod predsednik okrajnega odbora Narodne stranke Sinko je izrazil svojo zadrego, da ne ve ali bi zborovanje otvoril ali pa jo kar odkuril. Slednjič je vendar ostal in predlagal Veseliča predsednikom (klici: ne maramo ga, volite si ga sami!), podpredsednikom pa Stajercijanca, Franca Škerleca, da bi si zagotovili vsaj njihovo pomoč. Kakor slišimo, bodo prihodnje nedeljo imeli svoj ljudski shod Stajercijanci, in da se dostojno zahvalijo za čast, katero so uživali od Narodne stranke, bodo nemara g. Veseliča izvolili za podpredsednika. Pri taki malenkostni udeležbi je bilo lo naravno, da sta glavna govornika dr. Kukovec in Spindler proti svoji navadi govorila brez vsega navdušenja. Neki kmet se je izrazil: „Kaj to govori; za to ni treba da bi bil doktor, tako bi lahko tudi jaz govoril.“ Ugovori so se slišali med govori; po končanem govoru pa je vselej zavladala

smrtna tišina med zborovalci; nihče ni črnil besedice odobravanja. Ko je dr. Kukovec obsojal „Slov. Gosp.“ in volilce dr. Ploja, češ, da zdaj križajo tistega, katerega so prej priporočali in volili, je moral molče sprejeti trpki odgovor: „Vi ste ga prej križali, zdaj pa ga hvalite; mi ga ne bi križali, ako bi ostal prijatelj kmetov in Kmečke zveze, po kateri se je dal voliti; sam si je kriv! Na izjavo dr. Kukovca, da je Slovenski klub z glasovanjem za pogodbo z Ogrji izdal naše koristi, je bil vprašan, kaj da je s pogodbo s Srbijo, pa kateri bo kmet tako oškodovan — in za katero so se zavzeli poslanci Nar. stranke, ko so glasovali za predlog socialdemokratov. Tu smo slišali veselo novico, da se hočejo ti poslanci poboljšati in napravljeno škodo poravnati. Če bo le mogoče! Sploh sta govornika govorila tako previdno in po „ovinkih“, da sta polovico programa Narodne stranke zatajila. Rezolucij niso upali nobenih staviti. Vsled popolnega neuspeha poparjeni voditelji Narodne stranke so takoj po izvršenem vspredu odšli iz gostilne k g. Veseleču, se tam dalje posvetovali, tako na glas, da je mimogreduči mož slišal za Velikonedeljčane častno in značilno izjavo: „Tukaj se ne da nič opraviti; ljudje nočejo drugega brati, kakor „Slov. Gospod.“, zato nimajo smisla za našo stvar!“ Tako je prav! Živio „Slov. Gosp.“! Tako bi bil lahko brez vse škode minil dan — pomenljiv za Veliko nedeljo in za Narodno stranko. Pa nekateri Narodovci so hoteli na vsak način imeti neki uspeh. Iz skupine, ki se je vračala okoli 7. ure domov proti Ivanjkevcem in Runču, se je nekdo porednil, mirne trgovske gasilce ozmerjati, rekoč: „Lahko noč, kimovci!“ Trgovski gasilci so namreč navlašč še le okoli 6. ure prišli z godbo in v društveni opravi nam že davno določen majniški izlet; hoteli so se izogniti zborovanju in so ostali zunaj na vrtu. A omenjeni olikaneec (!) jih ni mogel na miru pustiti! Da poštene gasilci sramotilnega pozdrava niso mogli mirno v žep vtakniti, je jasno. Zahtevali so pojasnila, kdo to reče in kdo je kimovec. Brzdali, pa so se v svojem srdi in niso nikomur žalega storili. Izzišči pa so sli mimo orožniška postaje ter poslali v gostilno g. Mikla dva orožnika, češ, da je tam pretep in da so bili z noži napadeni. Ta neresnica se je kmalu odkrila; vsi gostje so potrdili, da se kaj takega ni zgodilo. Tako maščevanje pač ni plemenito; Narodna stranka si s takimi pristasi ne bo pri nas opomogla.

p Sv. Lovrenc v Slov. gor. Pol. narod. gosp. društvo ima javen občni zbor dne 24. maja v nedeljo po rani službi božji v stari šoli. Na dnevnem redu so važne reči. Govorniki g. dr. Korošec, Brenčič in drugi. K obilni udeležbi vabi uljudno odbor društva.

p Polenšak. V nedeljo 24. maja popoldne ob 3. uri se vrši na Polenšaku v stari šoli zborovanje S. K. Z. O raznih gospodarskih in drugih vprašanjih bodo govorili gg. drž. posl. dr. Korošec, Brenčič, Meško. Somišljeniki, naj nobeden ne ostane to nedeljo doma.

p Zavrče. Jako oblasno je dal mogočni Troha preklicati shod pri Murkoviču, češ, da pridejo najimenitnejši govorniki od vseh vetrov sveta, seveda tudi dr. Ploj z Dunaja. Tega pa ni bilo, ampak le neki Koderman in neznatni pridigar iz Skomerja. Ljudi je bilo do 50, pa ne njegovih pristasev, kajti za rezolucije se je vzdignilo le 6 rok za šalo, med njimi par hrvaških hlapcev. O govorenju doktorja, ki si sploh ni upal z barvo na dan, pa ni vredno govoriti. Torej zopet poraz. Rešite šolo z vestnim poučevanjem, ne pa z rezolucijami! Radi tega pa ni treba misliti, da ljudje nimajo smisla za politiko, le napravite shod K. Z. in videli boste, koliko ljudi tedaj pride. Kako živahno pa je bilo na zadnjem zboru bralnega društva! Kdo pa bo poslušal, ko gospodje ne vedo drugih duhovitosti, ko na primer: kaplan naj moli, ne pa, da se tu krog voglov potiče! Ali ne veli program Narodne stranke, da sme svečenik nastopiti tudi na shodih, le v cerkev ne sme vlačiti politiko? Gospodje, pridite dopoldne k službi božji, pogledajte ljudstvo pri šmarnicah, da se popolnoma ne odtujite duhu našega ljudstva, ki ga hočete izobraževati. Ko vas zagledamo med pobožnim verniki, vas bomo pa rad poslušali, dobro vedo, da niste zoper vero in verski pouk v šoli. G. Troha pa bi opozorili na delovanje pri Sv. Benediktu.

p V gornjih Pleteljah pri Sv. Lovrencu na Drav. polju je umrla dne 12. t. m. posestnica Ana Drevenshek v starosti 26 let. Rajna je bila vzorna gospodinja. Zapušča tri male otroke in žalostnega moža.

p Po Cirkoveh hodi od hiše do hiše znani Keženj ter pobira krompir. Nekateri pravijo, da ga morebiti presajči za „frejbirkerje“, ki so vrgli nedavno proč samoslovenski napis ter obesili staro začrnelo desko, kjer je tudi nemški „fejerber“ namazan. Ali ni to sramota? Človek bi mislil, da so se dali nalagati le ubožni kravarji, pa ne, posestniki so zraven, ki niti nemščine niso zmožni. In kaj so si izmislili? Trikrat so prosjačili pri nemški zvezi za sprejem, da bi le privabili v Cirkovce tajč-hajlovce, ki zmerjajo slovenske kmete z butlini. Kdo je nalaagal in podpora obetal, bomo še povedali, ako bo treba. Nadejamo se, da slovenskega kmeta ne bo zraven pri nemškem zborovanju, ker je vendar gospodar, ne hlapec. Upamo tudi, da ne sprejme za sramotenje domačinov noben slovenski gostilničar tajč-

„tagovcev“ pod svojo streho, ker brez teh grošev ne bo stradal. Kdor pa hoče Judeža mesto sv. Florijana za svojega patrona, naj ga pa ima! V imenu nas slovenskih Cirkovčanov se pa ne bo nikdo lizal nam sim sovražnikom. Nas ne bo zraven, ki smo slovenske, ne „tajč-frejbirkerse“ krvi; tisti Tiras in Bunduš pa slobodno hajlata zraven. Čast našim fantom, ki nočejo tajč Johanov in Gustinov, ki znajo tisto nemško „o, du liber Augustin“; mi Slovenci, ker naša reč slovenska živo klije, jim pa rečemo: tudi tajč „fejerber“ v Cirkoveh bo čisto „hin“, ker jim niti enega slovenskega boba ne damo.

p Cirkovce. V nedeljo, dne 24. t. m. priredi cirkovski „fejerber“ okrajno zborovanje (Bezirksfeiertag), na katerega pridejo ptujski mogotci heulat. Kdor se ni slišal, kako znajo Nemci v popolnoma slovenskem kraju in popolnoma med slovenskimi ljudmi (ker nobeden ne zna nemški) heulat, naj pride poslušat v nedeljo k nam v Cirkovce. Kakšen strah imajo te ptujske reve pred nami Slovenci, razvidno je iz tega, ker so si naprosili tri še druge orožnike, dasiravno imamo že v Cirkoveh tri kot pomoč. Ako gospod urednik ne bočete prišli poslušat, bodem Vam pa že prihodnjič naznanil, kako se bo heilovcem pri nas godilo in kako bodejo naše zaslepljene sirote kričale Heul, Heul!

p Iz Cirkove nam je poslala P. Staraschina popravek, katerega smo sprejeli, ker ga je napisal sam Plachki, da bo tudi on dopisnik „Slov. Gosp.“! V tem popravku po § 19 se trdi, da ni prišel gosp. B. P. s tako željo v trgovino, naj bi se nemški napis odstranil; tudi se zatrjuje, da teh izrazov „komur ni po volji nemška tablica, kdor ne zna nemški, takšen kmet je butelj“, ni bilo rabljenih v trgovini. — No, če bi to res bilo, zakaj je pa g. B. P. rekel v istem „niderlagu“, da tisočkrat priseže o tistih buteljnih, zakaj je zopet sedaj, dne 2. maja kar mrgole iz ust tistega človeka, da so tisti Slovenci buteljni in desetkrat buteljni itd. Vseh teh besed ne bomo pisali, a imamo priče, ki so to slišale. Take trgovine mi pač ne moremo priporočati. V „niderlagu“ naj bodo veseli in hvaležni, da ni g. B. P. tožil. Za danes dovolj.

p V Cirkoveh. V smislu točke 19 tiskovnega zakona zahteva podpisana, da sprejmete v prvi ali drugi prihodnji številki „Slovenskega Gospodarja“ sledeči stvarni popravek pod naslovom „V Cirkoveh“ v rubriki „Ptujski okraj“ v številki 19 z dne 7. maja objavljenega članka: Ni res, da je prišel v mojo trgovino g. B. P. in izrazil željo, naj bi se nemški napis odstranil. Res pa je, da ni prišel ne g. B. P. ne kdo drugi s tako željo k meni. Ni res, da se mu je odgovorilo „komur ni po volji nemška tablica, kdor ne zna nemški, takšen kmet je butelj“, pa naj ne hodi v trgovino sem itd. Res je, da teh izrazov sploh ni bilo v moji trgovini rabljenih. V Cirkoveh, dne 7. maja 1908. P. Staraschina, trgovinja in posestnica.

p Sv. Križ tik Slatine. Pri občinskih volitvah okolice Slatina je 18. maja S. K. Z. v vseh treh razredih popolnoma zmagala. Nasprotniki so strahovito agitirali noč in dan, a zastoj. G. župan Roškar je v nedeljo v čitalnici našim jasno in poljudno razložil važnost občinskih volitev: škoda, da mnogo naših zaspancev ni bilo pri tem predavanju. Ko bi ta govor slišali, bi vsi prišli volit, in naša zmaga bi bila tako velikanska, da bi nasprotniki za vedno utihnil. Slava našim volilcem! Bog bago-slovi delo novega občinskega odbora!

p Slovensko pevsko društvo s sedežem v Ptuj priredi svoj redni občni zbor v sredo dne 27. maja ob 6. uri oziroma ob 8. uri zvečer v „Narodnem domu“ v Ptuj z običajnim vspredu.

Ljutomerski okraj.

1 Ljutomer. Krajni šolski svet Franc Jožefove šole v Ljutomeru je daroval povodom smrti g. Ivana Kukovca mesto venca na grob „Podpornemu društvu za Franc Jožefovo šolo“ K 25.—. Nadalje je je še darovalo učiteljstvo na Franc Jožefovi šoli v isti namen K 21.—, in sicer: Nina Ivancič 4 K, ravnatelj Robič 2 K, Erna Razlag 2 K, Josipina Wessner 2 K, Ferd. Cihua 1 K, Iv. Karba 2 K, M. Mihalič 1 K, Fr. Čeh 1 K, Marica Lebar 1 K, Iv. Križ 1 K, Franc Zacherl 2 K, Anton Tkavec 2 K. Vsem darovalcem iskrena zahvala!

1 Ljutomer. Tukaj je dr. Ploj agitiral pri trgovcih za svoje glasilo v Ptuj. Očividno je, da hoče politični razdor med nami le povečati.

1 Ljutomer. Shod Slov. kmečke zveze v Ljutomeru dne 17. t. m. se je ob obilni udeležbi lepo izvršil. G. poslanec Roškar je razlagal razna pereča vprašanja in sicer nagodbo z Ogrsko, pogodbo s Srbijo, razbremenitev kmečkih posestev itd. Mnogo je naših zahtev in vse bi dosegli, ako se lepo združimo v eno celoto, kjer bomo delovali vsi za enega in eden za vse, in ta celota je „Slov. kmečka zveza“. Vsi brez razlike stanu, naj bo kmet ali viničar, najemnik ali hlapec, vsi ki živimo na deželi in tvorimo skupno kmečki stan, vsi se zberimo pod prapor krščanstva in prapor K. Z. Toplo se je tudi zavzel gospod poslanec za starostno zavarovanje in regulacijo Mure. Zavarovanje naj bi se skoraj upeljalo in bi v njega naj bili vsi tudi viničarji in mali posestniki. Regulacija Mure še sedaj ni dovršena in napravi vsako leto ogromno škodo. Regulacija se naj skoraj izvrši. Končno je označil še stališče poslancev K. Z. glede vprašani, ki so bili pretekli teden na vladni mizi, t. j. deželna

bramba, vojaške potrebe, skrajšanje orožnih vaj, vojaški dopusti ob času žetve itd. Gromoviti „živio“ klici in živahno ploskanje je sledilo njegovemu govoru. Nato je drugi govornik, državni poslanec dr. Benkovič, razvijal jezikovno vprašanje, pravice slov. jezika in kake krivice se gode Slovincem po raznih uradih, poštah in drugod. Posebno pa je razburilo slovensko javnost kršenje jezikovnih pravic na Koroškem. V tem je potrebno temeljitega preustroja. Pokazal je, kaj se razume pod besedami znanost in svoboda na vseučilišču. Kako svobodomiselnost se nekateri dijaki, so pokazali z zadnjim dogodkom pred graškim vseučiliščem. Katoliško kmečko ljudstvo, iz katerega denarja so se zidale tiste velike palače in katero plačuje židovske profesorje, istemu se je prepovedal vhod v te palače. To je torej tista svoboda, o kateri čenčajo tudi nekateri naši liberalci. Ko je proti koncu še razložil parlamentarno življenje, razmerje z vlado, je še označil Narodno stranko kot pravo ljudsko ne-prijateljico. Kjer le morejo, storijo njeni vodje, ne poslanci, ker jih še nima, kako nemunst, ki potem škoduje celemu narodu. Zato pa proč z Narodno stranko! Oklenite se svoje prijateljice Kmečke Zveze. (Živio!) G. Stuhec, kaplan od Sv. Miklavža je dokazal, da Narodna stranka ni le narodu ampak tudi veri škodljiva. Zato pa proč z Narodno stranko! Živela „Kmečka Zveza“! Soglasno so bile sprejete sledeče resolucije: 1. Zborovalci, zbrani na javnem shodu K. Z. v Ljutomeru dne 17. maja, ugovarjajo zoper kršenje posestnega stanja slov. jezika na Koroškem in drugod, zoper namешčenje nemških uradnikov na slov. ozemlju in zahtevajo, da vlada predloži državnemu zboru jezikovni zakon za alpske dežele, v katerem se uzakoni popolna enakopravnost slovensčine; 2. protestirajo zoper trgovsko pogodbo s Srbijo v sedanji obliki in naročajo svojim poslancem, da glasujejo zoper to pogodbo; 3. protestirajo zoper deželno volilno reformo, ako bi se z isto ne zvišalo dotedanje število slovenskih poslancev, uzakonila pravica slovenske manjšine, ter zahtevajo upeljavo splošne, tajne in enake volilne pravice; 4. ogorčeno obsojajo nedostojno pisanje liberalnih listov o naši stranki; 5. naj se deluje po mogočnosti na to, da se Ščavnica v Ljutomerskem okraju, katera nareja mnogo škode, začne vendar enkrat regulirati do ogrske meje; 6. naj bi, če mogoče, država prevzela zavarovanje posestev vseh vrst, kjer bi posamezniki bili primorani prispevati; 7. strogo se obsoja fanatično vsiljevanje brezverskega lista „Svobodna misel“, ki se v zadnjem času razpošilja od navideznega rodeljuba-domačina. Shod se je zaključil z veselimi „živio“-klici.

1 Ljutomer. Liberalna stranka — po tukajšnji čitalnici — otvori v kratkem ljudsko knjižnico. S tem činom hoče ta stranka v prvi vrsti škodovati takozelo napredujočemu bralnemu društvu Ljutomerske okolice, ki že leta sem tako plodonosno deluje za izobrazbo ljudstva. Knjižnica bralnega društva obsega bogato izbiro leposlovnih, znanstvenih, strokovnih knjig in spisov in daje svojim udom na razpolago najboljša časnik. Knjižnica bralnega društva se ve nima brezverskega, umazanega čtiva; čtivo te vrste nam more sedaj nuditi ljudska knjižnica. Pozor, katoličani Ljutomerske okolice! To vam kliče — prijatelj slovenskih starišev.

1 Kapela pri Radgoni. Imamo krasno spomlad. Vseposvoda se kaže lepo. V goricah nastavilo se je grozdja izvanredno dosti ne le na novih, ampak tudi na starih nasadih. Ravnotako se kaže lepo na njivah. Ozimina to leto od snega nič ni trpela. Rž pa ravno te dni pri najlepšem vremenu cvete. Naj nas še ljubi Bog obvaruje toče ali pa kake druge nezgode, tedaj smemo mi kmetje vendar enkrat upati dobre letine. Na sadnem drevju imamo pa se bojevati proti gosonicam. Zatira se jih na različne načine. Nekateri jih smodijo, drugi kar z rokami obirajo, in tretji celo streljajo, kar je skoraj najuspešnejše. Ponekod je sadno drevje vsled tega mrčesa precej trpelo.

1 Kapela pri Radgoni. Poročil se je tukaj dne 13. t. m. g. Al. Križanič, kmet v Hrastju z gđ. Mar. Divjak, hčerko župana in cerkv. ključarja g. Ant. Divjaka v Radencih. Bilo srečno!

1 Grabonaš. Mladenič Hrašovec nam piše, da on ni naročnik ptujskega „Stajerca“. Sedaj ima besedo naš dopisnik.

1 Sv. Križ pri Ljutomeru. Čebelarstva podružnica za Mursko polje ima prihodnjo nedeljo t. j. 24. majnika t. l. po ranem opravi svoj shod v tukajšnjem šolskem poslopju. Pri tem shodu razvija strokovnjak, čeb. pot. učitelj g. I. Jurančič času primerno razpravo o čebelarstvu.

Z ozirom na to, da se vrši pri nas tak shod navadno le enkrat upati je vsestranske vdeležbe od strani čebelarjev in takih, ki se hočejo biti. — Po predavanju izletimo na Cven. — Odbor.

Slovenjgraški okraj.

s Sv. Miklavž blizu Slovenjgradca (Gozdni požar.) Na graščinski „frati“ so dne 1. maja zjutraj štirje možje požigali, da bi si zemljo za krompir priredili. Popoldne istega dne nastane silen veter, ki vključ dvema čuvajema razprši goreče oglje na bližnjo subljad in jo vname. Ogenj se je z velikansko naglostjo širil in upostil ogromno okolišče. Ljudstvo je imelo celo noč in še drugi dan mnogo napornega dela. Škoda na posekanem in stoječem lesu je velika.

s Stari trg tik Slovenjgradca. Shod Kmečke zveze. (Konč.) Ko je dokončal g. državni poslanec Ivan Roškar svoj govor, mu je sledil trikratni nav-

dušeni živio. Beseda se odda g. deželnemu poslancu Al. Terglavu. Ko je stopil na oder, so pozdravili savinjskega korenjaka burni živio-klici. V kratkem a jedrnatem govoru je razjasnil stališče štirih spodnjestajerskih strank, namreč: Kmečke zveze, socialne demokracije, Narodne stranke in pa nemško-nacionalcev. Razjasnil je tudi razmerje slovenskega kmeta do njih in prišel do zaključka: Slovenski kmet ne more biti socialdemokrat, ker so ti sovražniki pridelnega dela, torej tudi kmečkega stanu. Za Narodno stranko se tudi slovenski kmeti ne moremo navduševati, ker ni izšla iz kmečkega stanu, marveč iz liberalnih in radikalnih (?) odvetnikov, brezvernih visokošolcev, katerim so se priklopili tudi učitelji, ker so znabiti napačnega mnenja o Kmečki zvezi ali pa nočejo imeti s kmečkim ljudstvom tišlega ozkega stika, ki je neobhodno potreben. Nemci nečemo biti, ker nam je nad vse draga materina beseda. Kmetje gremo torej v Kmečko zvezo, ker nam že ime pravi, kar stvar vsebuje. Tu smo se zbrali sami, v Kmečki zvezi hočemo braniti tudi svoje koristi. Torej vsi v Kmečko zvezo! Bog jo živi! Sledi trikratni živio. Za njim nastopi g. dr. Korošec. Omeniti moram, da je takoj od začetka povedal, da ne bo udrihal po drugih stanovih (kakor je navada pri shodih Narodne stranke, op. dop.), ampak da bo pel kot nekaj srednjeveški trubadurji pesem ljubezni, ljubezni vseh slovenskih stanov med seboj. Omenja najprvo splošno, kako je slovenska inteligenca (razumništvo) polna mrznje do kmetov, kar bi ne smela biti. Če hočejo kmeta povzdigniti, ga ne smejo imeti več za tlačana, marveč za sebi enakega. To zahteva dandanes že tudi demokratski duh časa. Posamezno vabi nadalje uradnike in učitelje v naše vrste. Razloži jim, da se bodo tudi kmetje potegovali za njih pravice, če se bodo tudi uradniki zanimali za kmečke koristi. Nazadnje pa pride vprašanje glede šolstva. Govornik je osebno proti poldnevni pouku, a je zato, da začnejo otroci obiskovati šolo šele po dopolnjenem 7. letu. Kar zamudijo s prvim letom (6.—7.), lahko popravijo v poznejših letih, ker so duševno bolj razviti. Ugovarjal je govorniku z medklici njegov vsa-vis g. učitelj Runove, katerega je g. govornik koncem govora ljubeznjivo poučil. Znaniti mu bo hvaležen. Med burnimi živio-klici sklene g. govornik dr. Korošec svojo pesem ljubezni. Ker se ne oglasi od nasprotnikov nihče k besedi, prebere g. Pavel Žagar sledeči dve resoluciji: 1. da se izreče od zborovalcev popolno zaupanje Kmečki zvezi in njenim poslancem. Nihče, tudi nasprotniki niso nasprotovali, ampak tudi burno odobraval predlogu. 2. da se izrazi ogorčenje nad postopanjem nemških uradnikov pri sodiščih v narodno-mešanih krajih, posebno glede zaničevanja slovenskega jezika pri koroških sodiščih ter se zahteva, da se celotno uredi jezikovno vprašanje v celi Avstriji. Zopet vsi zato. G. Schöndorfer zaključil shod s trikratnim živio gg. poslancem in s prisrčno zahvalo. Sledili so še prosti razgovori kmetov s poslanci. Udeležencev je bilo blizu 500. Vsi so z zanimanjem poslušali in se z veseljem poučili o važnih vprašanjih. Mir se ni kalil. Starotržanom in sosedom pa bo ostal ta dan v dragem spominu.

s Drevo je ubilo v Doliču ženo žagarja Andreja Pušnik.

s Zgodovinsko društvo priredi v nedeljo dne 24. maja 1908 ob 3. uri popoldne v Slov. Gradcu v okoliški šoli poljudno predavanje. Predmet predavanja: Zgodovina Slov. Gradca in okolice. Predava gosp. dr. Anton Medved. Vstop je prost. K obilni udeležbi vabi odbor „Zg. društva“.

Konjiški okraj.

k Posojilnica v Oplotnici imela je zavoljo prej obolelega načelnika še-le 16. t. m. svoj občni zbor, kateri je računski zaključek za leto 1907 potrdil in dozdajšno načelstvo zopet izvolil. Sklenilo se je tudi soglasno, da odstopimo od oeljske zveze in pristopimo k ljubljanski, ker celjski voditelji in njih listi: „Domovina“, „Nar. List“, Kmečki zvezi nasprotujejo in najboljše katoliške domojedce blatijo in narodno slovo rušijo.

k Prihova. Uredništvo izjavlja, da z dopisom iz Prihove št. 6 in št. 20 „Slovenskega Gospodarja“ g. župnik ni v nobeni zvezi.

k Cadram. V Cadramu se vrši dne 28. maja popoldan po večernicah shod S. K. Z. Govoril bo državni poslanec g. Pišek. Somisljeniki, udeležite se v obilnem številu.

Celjski okraj.

c Slavni „Domovina“ v Celju. Ker si, ljuba „Domovina“, tako prijazna, da se me rada spominja in prepušča predalce za mojo malenkost, se ti prav prisrčno zahvalim. Vidiš, ti je zame prajejšna čast, če se moje ime leskeče v ozvezdju naših dnevnih mož, kakor dr. Korošca, Benkoviča, Roškarja, Piška itd. Se imeniten postanem sčasoma. Le piši naprej, kolikor se ti poljubi; samo eno te prosim, hvaliti me ne smeš, drugače pridem še ob dobro ime. Naši možje so mi že parkrat očitali, da nisem zadosti črn; pa kaj morem jaz zato, če sem bolj rujav. Oprosti pa, da nisem bil do tebe dovolj obziren, kakor bi se spodobilo za tako čedno 19letno gospodično, kakor si ti. Glej, že dvakrat si mi pisala v 50. in zadnji številki, jaz pa ti nisem odgovoril. Oprosti torej, sladka „Domovina“, ti zla ta dušica, nisem imel časa, pa sem tudi bolj len za

pisanje. Rad te pa imam. Zato te tako meš štirimi očmi prav ljubeznjivo opozorim, malo bolj pazi! Glej, v 50. številki si se malo vrezala, hudobni ljudje bi rekli, grdo zlagala. Vidiš, če bo šlo tako naprej, bode svet začel sumiti o tvoji mladosti in bo rekel, da si stara, brezboza klepetulja in opravljivka. Pazi torej! Če pa misliš, da je imel tisti stari modri mož prav, ko je izrekel, da so vsi politiki faloti — vzamem to hvaležno na znanje s ponižno pripombo: Kakšni falotje morajo biti liberalni politiki, ker se imajo za največje politične bogove! Za zdaj pa, sladka „Domovina“ — adijo, pa zdrava ostani, pa ja me nikar ne pozabi — jaz tebe nikdar ne bom. Kisihand, frajlen „Domovina.“ Tvoj p. Anzelm. — NB. Če bi hotel g. urednik „Domovine“ kaj več zvedeti o mojih slabostih, ni treba hoditi v Mozirje in po gostilnah na razne pogovore; naj pride le v Nazarje. Pri kupici kisle izabele mu bom vse sam povedal.

c Uredniku „Domovine.“ Ali je res, da ste vi rekli, da sprejmete v vaš list vse, kar vam kdo pošlje? — Radovednež iz Mozirja.

c Trbovlje. Silno rahločutno žilico ima „Domovin“ dopisnik. Kmečka zveza je protestirala proti nepotrebnim javnim knjižnicam v Trbovljah in dopisnik že začne zmerjati. Očita kaplanom „branje.“ No, ti so pripravljene vsake čase vrniti liberalcem vso bernjo, kar so je od njih dobili. Naj se le oglašijo. Če je pristaš Kmečke zveze glasoval za knjižnico, s tem vendar ni rečeno, da je cela zveza za njo. In občinski odbor vendar tudi ni nezmojljiv, kakor misli dopisnik, da bi se ne smelo o njem ničesar pisati, posebno če hoče uvesti javno knjižnico na občinske stroške liberalno dijaško društvo „Prosveta.“ O nagradi pa se z dopisnikom ne bomo prerekali, ker ga to čisto nič ne skrbi. Je še prekilav za to.

c Radi škode po kobilicah v laškem okraju je vlada obljubila po posredovanju poslance dr. Benkoviča uvesti nove poizvedbe, da se prepreči razširjanje te nadloge in po možnosti da podpora najbolj prizadetim posestnikom, bodisi v denarju, bodisi s točno stelo itd. Tudi štajerska kmetijska družba je obljubila pomoč. Opozorimo prizadete občine, da drugače postopajo nego lani in da naj politični oblasti pravočasno dajo vse potrebne podatke o škodi.

c St. Jurij ob Taboru. Dne 24. majnika bo imela kmečka hranilnica in posojilnica, registrovana zadruga z neomejeno zavezo prvi uradni dan, spojen z gospodarskim predavanjem ob 3. popoldne v cerkveni hiši v St. Juriju ob Taboru. Vloge se bodo obrestovale s 4%, posojila dajala po 5%.

c Dobrnski nadučitelj Johan Vogler ima večmesečni dopust. Kakšnim študijem se hoče posvetiti, še ni znano. Sklenil je to, da preživi ta dopust na Dobrni.

c Občina Velika Pirešica v Savinski dolini. Od ondot se nam poroča, da je naš velezaslužni častni občan g. Jožef Kunej, župnik na Zgornji Ponikvi, že čez 20letni občinski odbornik kakor tudi že mnogoletni načelnik za šolo na Zgornji Ponikvi pred kratkim bil zopet izvoljen šolskim načelnikom.

c Sv. Peter na Medvedovem selu. Tukaj smo v soboto 9. maja ob 10. uri popoldne začutili precej močen potres, ki je trajal nekaj sekund. Dva teosarja, ki sta imela opravilo vrh zvonika, sta se pošeno prestrašila, ko se je začel semtertja zibati. Škode ni napravil.

c Sv. Peter na Medvedovem selu. V nedeljo dne 10. maja se je po službi božji zbralo 40 zupnikov S. K. Z. k zupnemu shodu, ki ga je vodil domači župnik. Shod se je soglasno izrekel za kmetijsko podružnico za župnije Sv. Peter, Sv. Elma in Zibika, za katero se je že dvakrat vložila prošnja. Vsi navzoči so podpisali protest zoper trgovinsko pogodbo s Srbijo, ki bi odprla naše meje srbski živini. Glede prodaje glavnih pridelkov: vina, sadja in živine so zborovalci tirjali, naj vlada poskrbi za velike prodajne zadruge za vino, sadje in živino na raznih središčih države, da se ustalijo cene in odstrani pogubno mešetarstvo. Dotično prošnjo so vsi podpisali, ravno tako prošnjo za razdeljen poldnevni šolski pouk in za upeljavo pouka o kmetijstvu, oziroma o gospodinjstvu zadnji dve šolski leti. Da dobe mladi ljudje več veselja do kmetovanja, se naj upeljuje zimski kmetijski tečaj. Z ozirom na novo cenitev zemljišč leta 1909 so tirjali zborovalci, naj se v cenitve komisije poleg župana pokliče tudi 2 moža od občine, da se ne bo zopet tako visoko cenilo kot leta 1879. Tozadevna prošnja se je z drugimi vred poslala dr. Korošcu. Glede kmečkih delavcev so bili zborovalci odločno mnenja, naj tudi v bodoče ostanejo združeni s kmeti in naj volijo z njimi. Po jako zanimivem razgovoru je k dosedan-jim udom S. K. Z. pristopilo 25 novih in se je izvolil župnijski pododbor S. K. Z., kateremu je predsednik Lovro Stiplovec, namestnik Fr. Strašek, tajnik Jernej Drogenik in blagajnik Ignacij Pelko. — Po večernicah je poučeval v lepem številu zbrane čebelarje potovalni učitelj Jurančič o čebelarjenju po novem načinu. Poleg domačih je došlo tudi nekaj čebelarjev od Sv. Eme in Sv. Križa. Storiijo se potrebni koraki, da dobimo podružnico Slov. čebelarkega društva.

c Gornjigrad. V nedeljo, dne 31. maja, to je prvo nedeljo po Križevem bo veliko politično zborovanje v Gornjemgradu. Prišli bodo govoriti državni poslanci Roškar, Pišek in morebiti tudi dr. Korošec

in pa nadrevizor Pušenjak iz Ljubljane. Ker se bo ta dan izvolil tudi pododbor „Kmečke Zveze“ za Gornjigrad, vabimo že danes vse kmete in pristase K. Z., naj pridejo v obilnem številu na ta shod, ki bo znamenit in poučen.

c Dol pri Hrastniku. V nedeljo dne 10. maja je zboroval pri nas pododbor S. K. Z. Zborovanja se je udeležilo 63 zborovalcev, med njimi en župan in 11 občinskih svetnikov. Zbor se je toplo zavzel za starosno zavarovanje, ki bi naj obsegalo tudi male kmete, kmečke delavce in rokodelce. Dalje so tudi odločno protestirali proti trgovinski pogodbi s Srbijo.

c Gornjigrad. Velikonočna veselica bralnega in izobraževalnega društva je pokazala, kaj premore vstrajnost in marljivost naše kmečke mladine. Nastopili so prvokrat kot gledališki igralci, kot tamburaši in vendar je vsak svojo nalogo krasno izvršil. Kako samozavestno je nastopil „Krčmar pri zvitem rogu“, žel je občo pohvalo. Kdo se ni od sreca smejal brivcu, ali fotografu, ali pa izbornemu kmetu iz solčavskih planin, ki se ne da zmerjati od frakarskih škricov. Gospodinja v igri „Jeza nad petelinom“ je bila kakor bi si ne mogli boljše želeli, botra Katra je s svojim visokim glasom in snofanjem zbujala bučen smeh. Vse igralke in igralci so bili kaj dobro opravljeni za svoje vloge, igralo se je obekrat prav dobro. Nov tamburaški zbor je prav s čutom udarjal mile naše pesmi; ravno za tamburaški zbor nas zavidajo nasprotniki, vse sile so napeli, da bi ga onemogočili, pa za enkrat jim je pošteno spodletelo. Ravno zaradi tega nasprotovanja imajo tamburaši še večje veselje in marljivo se vadijo novih komadov. Občinstvu se je tudi petje izborno dopadlo. Milih glasov „Narodnih pesmi“ pač ne bo nikdo kmalu pozabil. In pa krasen gledališki oder! Vsa čast g. Cesarju, da je tako mojstersko izvršil delo! Tako žive barve, tako okusno je vse, da je res ponos ta oder za bralno društvo. Saj se je pa celo nasprotnikom tako dopadel, da so se prikradli ga gledat, pa ne da bi plačali vstopnino, ampak kar nek drugi dan na skrivnem. Lepi junaki to! Pripravljamo se že za prihodnjo veselico, pa še ne izdamo, kak bo spored. A zdaj že kličemo: na svidenje!

c Gornjigrad. Tukajšnji marljivi gledališki diletantje so v nedeljo dne 10. t. m. zopet uprizorili dve enodejanki. Igrali so gledališki igri „Raztresenca“ in pa „Lokavega snubača.“ Obe igri ste vzbudili mnogo nedolžnega smeha in sta splošno ugajali. Igralci pa so se tudi potrudili, da so svoje vloge rešili prav dobro. Poslušalcev bilo je povoljno število, zlasti smo opazili več kmetov, zlasti iz Bočke občine. Pred igrami je svirala domača Narodna godba na lok. Komaj nekaj tednov je, kar se je ustanovila, vendar nas je vse presenetilo precizno igranje. Tudi petje je prav ugajalo. Tri mešani zbori: „Gori, gori na planine“, „Naša zvezda“ in „Nazaj v planinski raj“ so pa tudi kaj lepe kompozicije. Nekaj novega je bila Volančeva „Slovenskim mladencam“, kateri ženski zbor se je pel s spremljevanjem orkestra. Splošni utis veselice bil je zelo dober in se bode veselica, kakor čujemo, ponavljala v nedeljo dne 24. t. m.

c Sokat pri Gornjemgradu. Gornjegrajska fara se razteza tudi po hribih in gorah precej na široko, tako da imajo od posameznih kmetijskih domov po dve uri in še več do cerkve in šole. Hribovski otroci torej niso mogli biti deležni šolskega pouka, samo h krščanskemu nauku so prišli parkrat v kaplanijo. Zato se je v dolinici Sokat blizu kmetije Brglezove napravila sicer lesena ali kaj lična šola, v katero bodo otroci hribovskih kmetov imeli po pol in do eno uro. Poučevalo se bo vsak terek, četrtrek in vsako soboto od 8. do 11. ure popoldne. Dvakrat bo šel učitelj iz Gornjegrada, enkrat pa katehet od istotam. Po zimi ne bo šole radi slabih prometnih razmer. Tedaj so samo od Velike noči do Vseh svetnikov. Hribovcem je s to šolo zelo mnogo pomagano. Otroci se bodo naučili najpotrebnejšega: čitanja, pisanja, računanja in veronauka. Dne 7. majnika se je nova šola otvorila in blagoslovila. G. Berk, gornjegrajski kaplan, je najpoprej blagoslovil razpelo in nato šolsko poslopje. Naposled je g. katehet z lepimi besedami razložil pomen te šole ter je pozival navzoče stariše, naj pridno in redno pošiljajo svoje otroke k nauku. Katehet in učitelj bosta le tedaj kaj dosegla, ako bodo stariši podpirali šolo. Govoril je tudi razredni učitelj g. Stijaneč, ki je navduševal otroke, naj bodo pridni, hvaležni in marljivi. Vsa slavnost se je izvršila v najlepšem redu. Ekskurendna šola pri Brglezu pa naj uspešno deluje.

c Nazarje. K. s. izobraževalno društvo priredi na Vnebohod na 31. maja po popoldanski službi božji veselico z igro: Raz Marijino srce. K obilni udeležbi vabi odbor.

c Kmetijsko društvo na Frankolovem, registrirana zadruga z omejeno zavezo, skliče občni zbor v nedeljo dne 24. maja popoldne v večernicah v občinski pisarni. Na dnevnem redu je: 1. Poročilo društva in čitanja zapisnika o zadnjem občnem zboru. 2. Predložitev in odobrenje računov za leto 1907. 3. Razdružba zadruge.

Brežiški okraj.

b Brežice. V tukajšnji bolnišnici je umrl dne 6. t. m. g. Martin Šerbec. Dne 8. t. m. je bil prepeljan v Koprivnico, kjer se je vršil prihodnji dan zelo veličasten pogreb. N. v m. p.!

b Sv. Peter pod Sv. Gorami. Tukaj je umrl dne 17. t. m. g. Jožef Hohnjec, oče bogoslovnega

profesorja dr. Jožefa Hohnjeca v Mariboru. Svetila mu večna luč!

Slovenska gospodinja.

Nasa izobrazba.

Moja beseda velja slovenskim ženam in mladencam na kmetih. Važno je naše mesto v rodbinah. Ako smo dobre, poštene, vzorne, smo solnce vsake rodbine, ki razsvetljuje in osrečuje notranje rodbinsko življenje, nasprotno ako smo slabe, smo nesreča za hišo. Vendar pa se za našo vzgojo kaže tako čudno malo zanimanja na Slovenskem Stajerju. To me boli in zato sem zastavila svoje pero.

Svojo vzgojo in izobrazbo dobivamo slovenske žene in mladenke le v rodbini in v ljudski soli. Kmečkemu slovenskemu ženstvu je nadaljna pot za izobrazbo zaprta. Nimamo zavodov in sol, ki bi bile našemu kmečkemu stanu prikladne. Če hočemo Stajerk v gospodinjstvo šolo, moramo v Ljubljano, doma nimamo take šole.

Z veliko srčno radostjo je torej marsikatera od nas pozdravila snovanje slovenske gospodinske šole v Celju. Šola bo krščanska, jezik bo slovenski in vzgoja bo prirojena za kmečko žensko. Možje in mladeniči imajo svoje vzore v javnosti. Gospodinska šola v Celju naj bo vzor stajerskih slovenskih žen in deklet. Vzemimo me agitacijo za to šolo v roke. Skorajšna ustanovitev te šole naj bo naša častna naloga. Nekaj časa se je kazalo še precej navdušenja za to šolo, sedaj so se pa, kakor se mi zdi, srca ohladila. Vzemimo, slovenske žene in mladenke to stvar v svoje roke.

Nekaj izobrazbe ali vsaj navdušenja za nadaljno izobrazbo smo dobivale zadnja leta v dekliških zvezah naših izobraževalnih društev. Zakaj je tudi tukaj poleglo navdušenje?

Mojemu okusu ne ugaja, da bi me hodile na politična zborovanja in imele v politiki prvo besedo. Toda v rodbini se govori tudi o politiki. Žena mora razumeti svojega moža, zato ji ne sme tudi manjkati splošne politične izobrazbe. Me hočemo, da ostanejo naši možje pridni kmetje, krščanski in slovenski. Marsikateri mož, marsikateri mladenič je že prišel veliko žalosti in nesreče v rodbino, ker je zšel v slabo politično stranko. Bodimo dobri duh svojim možem in sinom tudi v politiki! Odvračajmo jih od strank, kjer se prezira kmečki stan, kjer se govori proti veri in slovensčini. A kako bomo to storili, če nimamo nobene splošne izobrazbe?

Svojim sovrstnicam pa kličem: Skrbimo si s samoukom za izobrazbo!

Slovenska kmečka žena naj bo tudi izobražena žena! Pišimo v „Slov. Gosp.“ večkrat o svojih starovskih zadevah. Gotovo bo nam uredništvo dovolilo kak majhen prostorček v svojem listu. Navdušimo se v takih dopisih in poučimo se medsebojno.

Na svidenje! Iskreno pozdravljene sovrstnice moje!

Opomba uredništva. Seveda bomo na devolje pri našli take sestavke od naših kmečkih čitateljic in naročnic. Odločili smo se za to že danes poseben predal z napisom „Slovenska gospodinja“, ki je slovenskim ženam in mladencam za njih spise na razpolago.

Najnovejše novice.

Maribor. G. Ignac Pokorn, gimnazijski profesor v Mariboru, je umrl v sredo dne 20. t. m. Pogreb bode v petek.

„Kmetstvo bralno društvo“ v Rogoznici pri Ptuj priredi dne 28. maja ob 4. uri popoldan v gostilni g. F. Bradiča v Novi vasi javen poučen shod. Predaval bo potovalni učitelj g. Jelovec o umni živinoreji. Vsi kmetje, tudi neudje se vabijo k temu predavanju, kajti le z umnim gospodarstvom se bomo postavili na boljše podlago. Odbor.

Listnica uredništva.

Tinje: Žal prepozno! Poročajte dalje! — Šmarje: Prepozno za to število. Prihodnji! — Škale: Istotako. — Gorica: Ravno tako. — Ljubljana: Tudi prepozno. Prihodnji! — St. Jurij ob juž. žel. Pride v prih. „Novice“ — Sv. Martin pri Vurbergu: Ni bilo več prostora! Oprostite! — Sv. Lenart v Slov. gor.: Je prišlo prepozno za to štev. Pride prihodnji! — Vurbergo pri Ptuj: Prihodnji! — Sv. Križ pri Slatinah: Preobeno! — Gradec: Sme že prej dobili od druge strani. Srčna hvala! — Doberna, Sv. Jurij ob Taboru, Dobje pri Planini: Prihodnji!

Loterijske številke.

	Dne 16. maja 1908.				
Gradec	13	43	42	65	15
Dunaj	49	54	67	8	21

Sadje- in vinorejsko društvo za šoštanjski okraj

skliče tem potom drugokrat občni zbor in sicer za v nedeljo dne 31. t. m. ob 3. uri popoldan h g. Ivan Kranjcu v St. D. pri Velenju stem pristavkom, da ker prvi na 10. t. m. sklicani občni zbor ni sklepčen bil, bo drugi pri vsakem številu udov se vršil. Dnevni red je isti ko prej.

K obilni udeležbi vabi

načelnstvo.

Prodaja posestvi.

Jako lepo posestvo, pol ure od trga Marenberg oddaljeno, na okrajni cesti čez Radl na Eibiswald, novozidana hiša in koncesija za gostilno, 20 oralov njiv in travnikov, 20 oralov mladega lesa, se radi družinskih razmer prodaja. Natančneje se izve pri posestniku gospe Elizabeti Schuecher pri Sv. Janezu, pošta Marenberg. 417

Pojasnila o inseratih daje

upravištvo samo tistim, ki priložijo vprašanju znamko za 10 vinarjev.

Sube gobe, pšenice, orehe, žito sploh vse deželne pridelke, kupi Anton Kolenc v Celju, takojšnjo pošiljatev. 393

Dveleten zdrav deček se priporoča za vsprejem kot lasten otrok pri dobrih krščanskih starših. 496

Pisarnja začetnika sprejme takoj notar dr. Firbas v Mariboru. 438

Vila

10 let davka prosta, v najlepšem delu, južna lega, krasna oprava, dober obrestni dohodek, v bližini južnega kolodvora, se radi rodbinskih razmer pod jako dobrimi plačilnimi pogoji takoj prodaja. Vpraša se v upravištvo. Iz prijaznosti pove natančneje tudi g. Pučelik, Kokošinegov drevored št. 141, Maribor. 439

Čevljarskega učenca sprejme g. Anton Koren, Mlinska ulica št. 7 Maribor. 424

Dobro idočo gostilno z žganjarijo prodajalno tobaka, velikim sadonosnikom, mlinom, travniki in njivo prodaja Anton Smolečnik, v Dobrenji št. 40, p. Sv. Ili v Slov. gor. 426

Kmečko dekle, katero se hoče v Mariboru šivat učiti, se takoj sprejme pri gospe Jožefi Koschel, Gosposka ulica št. 16. Učiti se mora 4 leta, dobi stanovanje, hrano in 3 leta tudi vso obleko. Oglasiti se je treba pisмено pri zgoraj omenjeni gospi. 420

Išče se oženjen vintar, ki razume saditi ameriške trte. Redi lahko 2 kravice. Zglasiti se je pri g. Francu Thaler, ob. Gornji Duplek, p. Vurberk. 431

Mlad, samski, izučen žagar želi službe poslovodja, (Platzmeister) pri kakem lesnem podjetju. Naslov pri upravištvo „Slov. Gospodarja“ 430

Čevljarski učenec se sprejme pri Eduardu Schneider, čevljarskem mojstru v Deutsch-Feistritz. 433

Pridnega učenca sprejme takoj g. Divjak slikar in plekar, župnijska ul. št. 7, Maribor. 436

Trgovski učenec se takoj sprejme pri F. K. v Studenicih pri Poljčanah. 399

Pozor! V najem, ali pa tudi prodaja se prav po ugodni ceni, zaradi družinskih razmer lepa velika hiša, s štirimi sobami, dve kuhinji in lepa velika štacuna, na kateri je več let dobro idoča trgovina z mešanim blagom, zraven hiše je lep velik sadonosnik in vrt za zelenjavo; hiša stoji pri okrajni cesti blizu cerkve na deseli okraj Maribor. Upamo da se bo vsakemu dopadel kraj, posebno zdaj, ko se vidi kakor kak cvetoči paradiž, ki je celi v cvetju. Obeta nam tudi obilno sadja. Naslov pove uredništvo „Slov. Gospodarja“ 400

Lepo kmečko posestvo z 28 orali, 4 orale obsega sečen gozd, okoli 10 oralov je lepih njiv, 1/4 orala tvori ameriški nasad, ostali orali so sadonosnik z zlatimi sadjem, vse skupaj ob lepi cesti 1/4 ure od kolodvora in trga Cmurka, se prodaja. Hiše so zidane, z opeko pokrite, vse v dobrem stanu. Dovolj je živine in kmečkega orodja. Vpraša se naj pri Francu Jank, Polička vas št. 11, p. Jarenina, ali pa pri Andreju Stradnerju, Süssenberg, Weitersfeld pri Cmurku (Mureck). 410

Lepa vila s 5 stanovanji, trgovino, svinjakom in živinjakom hlevom, velikim dvoriščem, 2 vrta, lepa njiva in sadonosnik se prodaja za 12000 K. Izplačati se mora 6000 K. Novavas št. 44, pri Mariboru. 405

Učenca z lepim vedenjem, ki je dopolnil 14. leto, sprejme Ivan Grizold sobni slikar v Studenicih pri Mariboru. Deublerjeva ulica št. 31. 408

Posestvo v Rožpahu obstoječe iz vinograda, njive, sadonosnika in gozda, poslopja, ene sobe in kuhinje, hlev za krave, dva hleva za svinje, prodaja za 5000 K. Vpraša se Humboldtgasse 6, v Mariboru. 409

Mladenka, večša slovenskega in nemškega jezika v govoru in pisavi, ki zna šivati na stroj in razume tudi druga ročna dela, išče kake primerne službe do 15. junija. Naslov pove upravištvo „Slov. Gospodarja“ 401

Kot pismonoša želi službe trezen pošten mož do 1. junija. Naslov v upravištvo. 372

Učenca z lepim vedenjem, ki je dopolnil 14. leto sprejme Josip Mačuh, krojaški mojster, Domgasse št. 5, v Mariboru. 381

Malo posestvo v Spielfeldu na državni cesti, obstoječe iz travnika, njive, sadonosnika in hiše, se radi smrti po ceni pod roko prodaja. Latzko Ferdinand, Schoschlaritschgasse 5, Studenci Maribor. 303

Lepo posestvo, v lepi legi, 10 minut od St. Pavla, četrte ure od tovarne, hiša in gospodarsko poslopje novo postavljeni, 5 oralov njiv in travnikov, kakor tudi par minut oddaljena novozidana hiša s sadonosnikom, se prodaja skupno ali na drobno! Vse je v najboljšem stanju in tudi pripravno za gostilno ali drugi obrt. Popraša se pri Ferdinandu Vedeniku v St. Lovrencu pri St. Pavlu pri Preboldu h. št. 1. 258

Lepa prilika! Hiša s tremi sobami, kuhinjo, jedilno shrambo, spodnjo kletjo, sadonosnikom in vrtom se da takoj po nizki ceni v najem. Ako kdo želi lahko vzame v najem na več let. Ker je hiša na lepem prostoru, ter komaj pol minute od župnijske cerkve na Hajdini je pripravna za upokojenje, obrtnika ali malo trgovino. Oglasiti se je osebo, ali pisмено pri organistu na Polensčaku pri Ptuj. 371

Iščem 16—20 let starega fanta s treznim obnašanjem, ki bi sprejel mežnarsko službo. Nastop takoj; več se izve pri g. Dragotin Faisa, organist v Zavrču pri Ptuj. 421

Donosno posestvo, zelo primerno za letovišče, eno uro od Maribora oddaljeno, obsega okoli 40 oralov se po ceni prodaja. 25 oralov je sečnega gozda, gosposka hiša, novo gospodarsko poslopje, studenčni vodovod, velik sadovnjak in travnik. Tudi za mlekarstvo jako primerno. Vpraša se naj pri g. Wagrands, Postgasse, Maribor. 364

Učenec se sprejme pri mizarju za boljše pohoštvo. Naslov: M. Glavnik, Gradec, Annenstrasse 14. 373

Seznani se želi mlad uradnik v stalni službi z kmečko deklico, izvežbano v gospodinjstvu, v svrhu ženitve. Premoženje postranska stvar. Ponudbe s fotografijo, ki se vrne, pod šifro „Moj srček“ na uredništvo „Slov. Gosp.“ 397

Papir kancelijski in pisarni, v vseh oblikah in kakovosti, koverte raznih velikosti in druge pisarniške potrebščine, priporoča

P. Kostič v Celju. 175 (1)

Pozor, kmetje in fantje!

V moji lekarniški praksi, katero izvršujem že čez 25 let, posredilo iznajti najboljše sredstvo za rast las, t. j.

Kapilor št. 8.

Isti deluje, da postanejo lasi gosti, dolgi in odstranjujejo prhljaj (luskinje) na glavi. Cena (franko na vsako pošto) je: eden lončič 3 K 60 v, dva lončiča 5 K. Treba, da si vsaka obitelj naroči. Prosim, da se naroči samo od mene pod naslovom: P. Jurisic, lekarnar, Pakrac Slavonija. Denar se pošlje naprej ali s poštanim povzetjem.

Lepo posestvo 15 minut od državne ceste, pol ure od Spielfelda in St. Ilija v Slov. gor. oddaljeno 23 oralov veliko, z lepimi vinogradi, njivami, travniki, sadonosnikom in gozdom, se prodaja. Naprej se plača 3600 gl. Vpraša se pri g. Kraner, stolni trg (Domplata) 12, I. nastropje, Maribor. 369

Lepo posestvo obsegajoče 14 orali med tem 3 orale vinograda z lepo zidano hišo, kletjo, hlevi in gospodarskimi poslopi se v Spitalcu pri Konjicah zaradi rodbinskih razmer ugodno prodaja. Pojasnila daje posestnik Franc Kmecl, Celje, kovaške ulice. 379

Učenec iz poštene hiše, kateri ima veselje do trgovine in zna dobro računati, se sprejme v trgovino z mešanim blagom Franc Seršena v Ljutomeru. 366

Krojašnik (Ringelspieler) v najboljšem stanu, s plinovo lučjo, dva bobna, lajce, kratko cela oprava, se prodaja po najnižji ceni. Oglasi se naj osebo ali pisмено pri g. Ferdinand Feuchmeisterju na Ščavnici sv. Ana na Krembergu blizu Cmurka. 318

Štampilje iz kavčuka, modele za predtiskarije, izdeluje po ceni Karol Karner, zlatar in graver v Mariboru, Gosposka ulica št. 16. Vhod: Webergasse 3.

Kupiti želim (pod lahkimi plačilnimi pogoji) hišo za trgovino v primernem kraju, ali pa tudi v najem vzeti. Ponudbe blagovolijo se naj poslati na upravištvo „Slov. Gospodarja“ 416

Instrukcije išče pošten dijak. Počeval bi lahko vse predmete, kakor tudi igranje na golemi in klavir. Natančneje se izve pri uredništvu „Slov. Gosp.“ 418

Lepo posestvo

obsegajoče 19 oralov, 30 minut od Maribora, z lepo hišo in hlevi, travniki, njive in gozd se po ceni prodaja. Mnogo je živine, posebno svinj. Poizve se pri gosp. Leopoldu Barta, lastniku tvrdeke Leopold Blau, Maribor, Gosposka ulica 5. 408

Prodaja se

veliko posestvo 3/4 ure od Maribora, obstoječe iz velikih travnikov, njiv, velikega gozda za sekati in vinogradov. Z vsem je osem poslopij, velike kleti in vse premično orodje je zelo po ceni na prodaj. Površina 61 oralov; cena zelo ugodna. Poizve se pri gosp. Leopoldu Barta, lastnik firme Leopold Blau, Maribor, Gosposke ul. 5. 407

Vzajemna zavarovalnica zoper ogenj na Ljubnem

sklicuje svoj

X. redni letni občni zbor

dne 26. maja 1908 ob 11. uri dopoldan v gostilni Ivan-a Ermenc.

Vspored:

1. Pregled in odobrenje letnega računa za leto 1907.
2. Volitev odbora in ravnateljstva.
3. Razni nasveti.

Ako se prvi sklicanega občnega zbora ne udeleži zadostno število udov, se vrši isti ob 2. uri popoldan istotam z istim vspeedom.

K polnoštevilni udeležbi vabi

440

odbor.

Franc Ksaver Kantner

pilarski mojster, Maribor, Tegetthoffova cesta št. 26. izdeluje vsake vrste pile in strožnike iz najboljšega posebnega litega jekla za železniške delavnice, tovarne za stroje, za mehanike, ključavničarje in kovače. Tudi najboljše vrste žage za deske. Prevzame vsake vrste zrabljene pile in strožnike v popravilo. — Opomni, da so njegovi izdelki le ročno delo. 343

Pozor!

Najbolj krepki in trpežni klobuki vsake vrste se dobijo pri Vitanjskem klobučarju 239

F. Jankovič-u.

Ljutomerčana,

zajamčeno pristno vino le iz ormoškega okraja, raznih letnikov, ima veliko množino po nizkih cenah na prodaj

Kletar. društvo v Ormožu.

Zahvala.

Za vse dokaze srčnega sočutja povodom smrti naše preljube matere

Elizabete Kapun,

kakor tudi za častno spremstvo predrage rajneke k večnemu počitku, izrekamo tem potom vsem sorodnikom, prijateljem in dragim udeležencem srčno zahvalo.

Posebej in iskreno pa se zahvaljujemo pred. duhovščini kakor tudi vsem pevcom in pevkam, ki so ob odprtem grobu zapeli ginaljivo žalostinko „Nad zvezdami“.

Srčna hvala vsakemu posebej in vsem skupaj. Črešnjevce, dne 10. 5. 1908.

432

Rodbina Kapun.